

دانشکده پرستاری و مامایی - گروه آموزشی روان پرستاری
نیمسال اول ۶-۹۵

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد روان پرستاری

پیشنیاز: مداخلات روان پرستاری فردی

مدرس: دکتر امیر جلالی

عنوان درس: مداخلات روان پرستاری خانوادگی

تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد) ۵/۰+ واحد نظری، ۱ واحد کارآموزی

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: روزهای شنبه و یکشنبه ۱۴-۱۲

زمان ارائه درس: روزهای سه شنبه ۱۲-۹

هدف کلی درس:

این درس به منظور کسب دانش و اطاعات در زمینه روابط خانوادگی، ساختار خانواده، نقش خانواده سالم در حمایت روانی از اعضا، و اثرات بیماری روانی هریک از اعضا بر خانواده می باشد. علاوه براین دانشجویان با گذراندن این درس ضمن شناخت ساختار خانواده، با انواع مداخلات روان درمانی خانواده نیز آشنا می گردند.

شرح درس:

در این درس فراگیر دانش و مهارت های لازم پیرامون شناخت ساختار خانواده سالم در زمینه ارائه مداخلات روان پرستاری در خانواده را در چهارچوب فرایند پرستاری بدست می آورد. کاربرد نظریه های روان درمانی در خانواده و مداخله در بحران در چهارچوب فرایند پرستاری به منظور ایجاد تغییرات لازم در تنش ها، بحران ها و حل تضاد نقش ها که سبب عملکرد موثر و ارتقای سلامت خانواده می گردد، نیز مد نظر است.

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی دانشجویان با مفاهیم خانواده، خانواده درمانی و انواع خانواده
- ۲- آشنایی دانشجویان با ساختار خانواده سالم و عوامل موثر داخلی و خارجی بر آن
- ۳- آشنایی دانشجویان با چرخه زندگی خانواده و اهداف روان درمانی در خانواده (خانواده درمانی)
- ۴- آشنایی دانشجویان با انواع نظریه های خانواده درمانی
- ۵- آشنایی دانشجویان با مراحل رواندرمانی در خانواده و فرایند مشکل گشایی در خانواده
- ۶- آشنایی دانشجویان با خانواده چار آسیب اجتماعی و توانبخشی خانواده

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی دانشجویان با مفاهیم خانواده، خانواده درمانی و انواع خانواده

اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱ مفهوم خانواده و خانواده درمانی را توضیح دهد.
- ۱-۲ انواع خانواده را بشناسد
- ۱-۳ چرخه تکامل خانواده را بیان کند
- ۱-۴ الگوهای ارتباطی در خانواده را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی دانشجویان با ساختار خانواده سالم و عوامل موثر داخلی و خارجی بر آن

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۲-۱ اجزای خانواده را بشناسد
- ۲-۲ توانایی ارزیابی خانواده را داشته باشد.
- ۲-۳ کارکرد خانواده سالم را بیان کند

۲-۴ عوامل داخلی و خارجی موثر بر خانواده را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی دانشجویان با بحران در خانواده و اهداف روان درمانی در خانواده(خانواده درمانی)

اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۳-۱ مفهوم بحران در خانواده را توضیح دهد.
- ۳-۲ مراحل ایجاد مشکل در خانواده را بیان کند.
- ۳-۳ اهداف روان درمانی در خانواده را توضیح دهد.
- ۳-۴ تاریخچه خانواده درمانی را بیان کند.
- ۳-۵ جنبه های اخلاقی خانواده درمانی را توضیح دهد.
- ۳-۶ نقش روان پرستار در رواندرمانی خانواده را بیان کند.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی دانشجویان با انواع نظریه های خانواده درمانی

اهداف ویژه جلسه چهارم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۴-۱ انواع نظریه های مهم در خانواده درمانی را نام ببرد.
- ۴-۲ مدل structural در خانواده درمانی را بیان کند.
- ۴-۳ کاربرد مدل Structural را مداخلات پرستاری خانواده بیان کند.
- ۴-۴ مدل psychodynamic در خانواده درمانی را بیان کند.
- ۴-۵ کاربرد مدل psychodynamic را مداخلات پرستاری خانواده بیان کند.

هدف کلی جلسه پنجم:

اهداف ویژه جلسه پنجم: آشنایی دانشجویان با انواع نظریه های خانواده درمانی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۵-۱ مدل Trans generational در خانواده درمانی را بیان کند
- ۵-۲ کاربرد مدل Trans generational را مداخلات پرستاری خانواده بیان کند.
- ۴-۴ مدل Cognitive-Behavioral در خانواده درمانی را بیان کند.
- ۴-۵ کاربرد مدل Cognitive-Behavioral را مداخلات پرستاری خانواده بیان کند.

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی دانشجویان با مراحل رواندرمانی در خانواده و فرایند مشکل گشایی در خانواده

اهداف ویژه جلسه ششم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۶-۱ مراحل رواندرمانی در خانواده را توضیح دهد.
- ۶-۲ خصوصیات یک درمانگر خانواده را توضیح دهد.
- ۶-۳ فرایند رویارویی با مشکل در خانواده را بیان کند.
- ۶-۴ مراحل حل مشکل در خانواده را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی دانشجویان با خانواده دچار آسیب اجتماعی و توانبخشی خانواده

اهداف ویژه جلسه هفتم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۷-۱ آسیب های اجتماعی در خانواده را نام ببرد.

- ۷-۲ مداخلات پرستاری در مشکل طلاق را توضیح دهد.
- ۷-۳ خشونت خانوادگی را توضیح داده و مراحل رویارویی با آن را بیان کند.
- ۷-۴ توانبخشی در خانواده را توضیح دهد.

منابع:

- ۱- Elder R, Evans K and Nizette D. **Psychiatric and Mental Health Nursing. Sydney: Elsevier MOSBY, 2005.**
2. Fortinash KM and Holoday Worret PA. **Psychiatric Mental Health Nursing. 4th Edition, St. Louis: Elsevier MOSBY, 2008.**
3. Fortinash KM and Holoday Worret PA. **Psychiatric Nursing Care Plans. 5th Edition, St. Louis: Elsevier MOSBY Inc. 2007.**
4. Fontaine KL. **Mental Health Nursing. 6th edition, New Jersey: Pearson Education Inc. 2009.**
5. Goldberg, I and Goldberg H. **Family therapy. 5th edition, Australia: Brooks/Cole Thomon learning, 2000.**
6. Kneisl CR and Trigoboff E. **Contemporary Psychiatric-Mental Health Nursing. 2nd Edition, London: Pearson Education Inc. 2009.**
7. O'Brien PG, Kennedy WZ and Ballard KA. **Psychiatric Mental Health Nursing: an introduction to therapy and practice. Boston: Jones & Bartlett Pub. 2008.**
8. O'Carroll M and Park A. **Essential Mental Health Nursing Skills. Edinburgh: Elsevier MOSBY, 2007.**
9. Shives LR. **Basic Concepts of Psychiatric-Mental Health Nursing. 7th edition, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott, 2008.**
10. Stuart GW and Laraia MT. **Principles and Practice of Psychiatric Nursing. 8th edition, St. Louis: Elsevier MOSBY Inc. 2005.**
11. Townsend MC. **Psychiatric Mental Health Nursing: concepts of care. 3rd edition, Philadelphia: FA Davis Co. 2000.**
12. Varcariolis EM, Carson VB and Shoemaker NC: **Foundations of Psychiatric Mental Health Nursing: a clinical approach. 5th edition, Saunders Elsevier, 2006.**
13. Whall Ann L: **Family Therapy Theory for Nursing. Appleton-Century-Crofts (Norwalk, Conn.), 1986.**

روش تدریس:

نحوه تدریس به صورت سخنرانی توسط مدرس و بحث گروهی خواهد بود. همچنین برخی از مطالب این واحد درسی با توجه به پیش زمینه دانشجویان از درس مربوطه در مقطع کارشناسی و با تکیه بر منابع و متون جدید، تحت نظارت مدرس مربوطه به صورت کنفرانس ارائه می گردد و بحث و تبادل نظر با دانشجویان در کلاس انجام می شود.

وسایل آموزشی : ماژیک، وایت بورد، دیتا پروژکتور

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)
ارائه نقد از مطالب ارائه شده کلاس در فضای مجازی		۲۰ درصد
ارائه دو عدد بیب کارت	مقالات مرتبط پژوهشی	۲۰ درصد
آزمون پایان ترم		۶۰ درصد

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

- در جلسات نظری و کارآموزی حضور فعال داشته باشد.
- مقالات جدید در زمینه محتوای درس را مطالعه نماید.
- در بحث های گروهی مشارکت فعال داشته باشد.
- شرکت در بحث های علمی فضای مجازی

ب- کارآموزی

تعداد واحد: ۰/۵ واحد

مدت زمان کارآموزی: ۲۶ ساعت مداخلات روان پرستاری خانواده

اساتید: دکتر امیر جلالی

هدف کلی:

پس از طی دوره، دانشجو ضمن شناخت مراحل مختلف رواندرمانی خانواده، قادر باشد با برقراری ارتباط مناسب با اعضای خانواده فرایندهای ارتباطی اعضای خانواده را در راستای حل مشکلات تصحیح نماید.

اهداف اختصاصی:

دانشجو توانایی ارزیابی خانواده و تعیین مشکلات در خانواده را داشته باشد. .
دانشجو قادر به تعامل با خانواده در جهت حل مشکلات با بکارگیری نظریه های روان درمانی، خانواده درمانی و حل مشکل

وظایف دانشجو:

انتخاب یک خانواده مشکل دار، ارزیابی و برنامه ریزی حل مشکل بر اساس تشخیص های روان پرستاری
ارائه یک ژورنال کلاب مرتبط

ارزشیابی:

حضور به موقع و رعایت مقررات وقوانین بخش	۳ نمره
ارائه کتبی و شفاهی تکلیف	۱۰ نمره
ارائه ژورنال کلاب	۵ نمره
برقراری ارتباط مناسب با بیماران و ارزیابی وضعیت بیماران	۲ نمره

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس مداخلات روان پرستاری خانواده

روز و ساعت جلسه : سه شنبه ۹-۱۲

وسایل سمعی بصری مورد نیاز	مدرس	موضوع هر جلسه	جلسه
پروژکتور - وایت برد	دکتر امیر جلالی	مفاهیم خانواده، خانواده درمانی و انواع خانواده	اول
پروژکتور - وایت برد	دکتر امیر جلالی	ساختار خانواده سالم و عوامل موثر داخلی و خارجی بر آن مجازی - در هفته دوم	دوم
پروژکتور - وایت برد	دکتر امیر جلالی	چرخه زندگی خانواده و اهداف روان درمانی در خانواده(خانواده درمانی)	سوم
پروژکتور - وایت برد	دکتر امیر جلالی	انواع نظریه های خانواده درمانی	چهارم
پروژکتور - وایت برد	دکتر امیر جلالی	انواع نظریه های خانواده درمانی	پنجم
پروژکتور - وایت برد	دکتر امیر جلالی	مراحل رواندرمانی در خانواده و فرایند مشکل گشایی در خانواده	ششم
پروژکتور - وایت برد	دکتر امیر جلالی	خانواده دچار آسیب اجتماعی و توانبخشی خانواده تکلیف دانشجویی - ارائه در فضای مجازی	هفتم